

Міністерство освіти і науки України
Міністерство аграрної політики та продовольства України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Інститут економічних досліджень, Словаччина
Університет Яна Кохановського, Польща
Університет «Проф. Д-р Асен Златаров», Болгарія
Білоруський торгово-економічний університет споживчої кооперації, Білорусь
Латвійський сільськогосподарський університет, Латвія
Аграрний університет Молдови, Молдова
Хмельницький національний університет
Національний університет харчових технологій
Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка
Вінницький національний аграрний університет
Криворізький економічний інститут ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»
Кафедра фінансів НУБІП України

**«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ:
ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД»**

**ПРОГРАМА ІІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

з нагоди 25-річчя заснування кафедри фінансів

13-14 вересня 2018 року

Київ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ.

Голова оргкомітету:

Кваша С. – д.е.н., професор, академік НААН України, проректор з навчальної і виховної роботи Національного університету біоресурсів і природокористування України

Заступники голови оргкомітету:

Діброва А. – д.е.н., професор, декан економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України

Давиденко Н. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Національного університету біоресурсів і природокористування України

Члени оргкомітету:

Алескерова Ю. – д.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Вінницького національного аграрного університету

Васілевський М. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Варшавського університету наук про життя (м. Варшава, Польща)

Васілевська Н. – д.е.н., професор кафедри менеджменту Університету Яна Кохановського (м. Кельце, Польща)

Васильчук І. – д.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Криворізького економічного інституту ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»

Грицина О. – к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Львівського національного аграрного університету

Дімітров І. – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки і управління Університет «Проф. Д-р Асен Златаров» (м. Бургас, Болгарія)

Езерська Т. – к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку і фінансового менеджменту в галузях народного господарства Білоруського торгово-економічного університету споживчої кооперації (м. Гомель, Республіка Білорусь)

Крупка М. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту Львівського національного університету ім. І. Франка

Мазур Н. – д.е.н., професор, професор кафедри економіки підприємства Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка

Мокану Н. – доктор хабіл., доцент, завідувач кафедри фінансів, банків і страхування Аграрного університету Молдови (м. Кишинів, Молдова)

Онишко С. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансових ринків Університету державної фіскальної служби України

Олійник О. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва

Палащакова Д. – к.е.н., доцент, економічний факультет Технічного університету (м. Кошице, Словаччина)

Пасічник Ю. – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів Національного університету біоресурсів і природокористування України

Пельше М. – д.е.н., професор, директор інституту економіки і регіонального розвитку Латвійського сільськогосподарського університету, (м. Елгава, Латвія)

Танклевська Н. – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та фінансів Херсонського державного аграрного університету

Титарчук І. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Національного університету біоресурсів і природокористування України

Хрущ Н. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Хмельницького національного університету

Шірінян Л. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національного університету харчових технологій

Секретар оргкомітету:

Негода Ю. – к.е.н, доцент кафедри фінансів Національного університету біоресурсів і природокористування України

МОВИ КОНФЕРЕНЦІЇ

українська, англійська

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

13 вересня

8.30 – 9.30 – реєстрація учасників конференції. Вітальна кава.

9.30 – 11.00 – пленарне засідання

11.00 – 11.30 – кава - брейк

11.30 – 14.00 – продовження пленарного засідання

14.00 – 15.00 – обід

15.00 – робота в секціях

14 вересня

9.00 – 13.00 – виїзний практикум на підприємство

13.00 – 14.00 – обід

14.00 – 16.00 – продовження роботи в секціях

16.00 – закриття конференції

СПИСОК ОРГАНІЗАЦІЙ УЧАСНИКІВ

Білоруський торгово-економічний університет споживчої кооперації, Білорусь
Білоцерківський національний аграрний університет
Варшавський університет наук про життя, Республіка Польща
Вінницький національний аграрний університет
ВП НУБіП України «Ірпінський економічний коледж»
ВП НУБіП України «Мукачівський аграрний коледж»
Державний аграрний університет Молдови, Республіка Молдова
Державний університет телекомунікацій
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Дніпровський національний університет ім. Олесь Гончара
ДННУ «Академія фінансового управління»
ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»
Житомирський національний агроекологічний університет
Інститут економічних досліджень, Словаччина
Інститут післядипломної освіти Національного університету харчових технологій
Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка
Київський кооперативний інститут бізнесу і права
Київський університет імені Бориса Грінченка
Криворізький економічний інститут ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
Латвійський сільськогосподарський університет, Латвія
Львівський національний аграрний університет
Львівський національний університет ім. І. Франка
Міністерство культури України
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Національний університет державної фіскальної служби України
Національний університет харчових технологій
Одеський національний університет
Полтавська державна аграрна академія
Полтавський університет економіки і торгівлі
Таврійський державний агротехнологічний університет
Технологічно – промисловий коледж ВНАУ
Ужгородський національний університет
Український Кооперативний Альянс
Університет Проф. Д-р Ассен Златаров, Республіка Болгарія
Університету Яна Кохановського, Республіка Польща
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Херсонський державний аграрний університет
Хмельницький національний університет

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Вітальне слово

Давиденко Н. М. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кваша С. М. – д.е.н., професор, академік НААН України, проректор з навчальної і виховної роботи, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Галасюк В. В. – голова Комітету ВРУ з питань промислової політики та підприємництва

Соляник Ю. В. – заступник Голови Державної аудиторської служби України

Діброва А. Д. – д.е.н., професор, декан економічного факультету, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Саблук П. Т. – д.е.н., професор, академік НААН України, академік-секретар Відділення аграрної економіки і продовольства, Національна академія аграрних наук України (завідувач кафедри фінансів 1993-1994 рр.)

Дімітров Іван – д.е.н., професор, Університет Проф. Д-р Ассен Златаров

Карасик О. М. – к.е.н., професор (завідувач кафедри фінансів 2000-2007 рр.), Національний університет біоресурсів і природокористування України

Катан Л. І. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів та банківської справи, Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Олійник О. В. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Шірінян Л. В. – д.е.н., завідувач кафедри фінансів, Національний університет харчових технологій

Ливківський Д. В. – головний спеціаліст департаменту з питань АПК, природоохоронної діяльності та надзвичайних ситуацій, Рахункова палата України, випускник 2006 року

Шпаков А. І. – голова правління та виконавчий директор, Аналітичний центр EasyBusiness, випускник 2014 року

Коцунал О. Г. – заступник начальника управління з контролю забезпечення замовлень, ТОВ Торговий Дім «Київхліб», випускник 2016 року

ДОПОВІДІ УЧАСНИКІВ

Давиденко Н. М. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, Національний університет біоресурсів і природокористування України

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

Лівінгстон Карл – головний експерт, Проект ЄС «Підтримка впровадження сільськогосподарської та продовольчої політики в Україні»

СЕРЕДНЬОСТРОКОВЕ БЮДЖЕТНЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ЗВ'ЯЗОК ІЗ ФІНАНСОВИМ МЕНЕДЖМЕНТОМ ТА КОНТРОЛЕМ

Гапанчак В. О. – головний спеціаліст відділу аудиту діяльності Міністерства аграрної політики та бюджетних установ і організацій Управління внутрішнього аудиту Міністерства аграрної політики

АУДИТ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЛАНУВАННЯ І ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТНОЇ ПРОГРАМИ ЗА КПКВК «НАДАННЯ КРЕДИТІВ ФЕРМЕРСЬКИМ ГОСПОДАРСТВАМ» ТА МОНІТОРИНГ ЇЇ РЕЗУЛЬТАТІВ

Зимовець В. В. – д.е.н., старший науковий співробітник зі спеціальності організація управління, планування і регулювання економікою, завідувач відділу фінансів реального сектора, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

МОДЕЛІ ФІНАНСУВАННЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ: ВПЛИВ МАКРОФІНАНСОВИХ ТА ІНСТИТУЦІЙНИХ ЧИННИКІВ

Єгоричева С. Б. – д.е.н., професор, Полтавський університет економіки і торгівлі

РИНОК КОРПОРАТИВНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Молдаван Л. В. – д.е.н., професор, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ ГОСПОДАРСТВ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ УСУНЕННЯ

Сверєда З. І. – доктор соціальної економіки, президент Українського Кооперативного Альянсу

ВИКЛИКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ДЛЯ ФІНАНСУВАННЯ АГРАРНОЇ КООПЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ

Алескерова Ю. В. – д.е.н., доцент, Вінницький національний аграрний університет

МЕХАНІЗМ ПЛЬГОВОГО КРЕДИТУВАННЯ ФЕРМЕРІВ ТА ЙОГО РЕГІОНАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Олійник О. В. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, **Макогон В. В.** – к.е.н., доцент, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

РИНКОВІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО МОЛОКА

Шірінян Л. В. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів,
Національний університет харчових технологій

**АНАЛІЗ ПРИСУТНОСТІ СТРАХОВИКІВ З ІНОЗЕМНИМ КАПІТАЛОМ НА
СТРАХОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ (СКІК ЕФЕКТ)**

Вдовенко Л. О. – д.е.н., доцент, Вінницький національний аграрний
університет

**ПРОБЛЕМИ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ.**

Лемішко О. О. – к.е.н., доцент, Національний університет біоресурсів і
природокористування України

**САМОФІНАНСУВАННЯ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВІДТВОРЕННЯ КАПІТАЛУ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ**

Дема Д. І. – к.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів і кредиту,
Житомирський національний агроекологічний університет

**ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРНОГО
АГРАРНОГО ПОДАТКУ**

Карцева В. В. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів та
банківської справи, Полтавський університет економіки і торгівлі

**НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: ЗАРУБІЖНИЙ
ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД**

Яцук О. О. – к.е.н., доцент, Таврійський державний агротехнологічний
університет

**ДОМІНАНТИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Вільчинська Н. Л. – викладач економічних дисциплін, Технологічно –
промисловий коледж ВНАУ

**ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ ТА ОЦІНКА ВНУТРІШНІХ ФІНАНСОВИХ
ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА**

Гуцаленко О. О. – к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та
страхування, Вінницький національний аграрний університет

**ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО
ПІДПРИЄМСТВА**

Дзюбенко О. Б. – магістр, Вінницький національний аграрний університет
**ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
ПІДПРИЄМСТВ**

Томчук М. О., Льовкіна О. В. – магістри, Вінницький національний
аграрний університет

**ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ ТА ЇХ
ОПОДАТКУВАННЯ**

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ

Сертифікат

Гуцаленко Оксана

II МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ:
ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД»

м. Київ
13-14 вересня 2018 року

Голова оргкомітету
С.М. Кваша

Гуцаленко О. О.,
к. е. н., доцент
Вінницький національний аграрний університет (м. Вінниця)
557555@ukr.net

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Основними причинами спаду виробництва продукції в сільському господарстві є відсутність належного фінансового забезпечення товаровиробників [1].

За фінансових умов господарювання проблема фінансування аграрної сфери країни набуває великої актуальності. Фінансові перетворення спричинили погіршення забезпеченості аграрних підприємств основними засобами, необхідність оновлення яких поєднується із подоланням фінансової кризи. Виробники продуктів харчування самостійно не в змозі залучати необхідні кошти на модернізацію та інтенсифікацію господарського процесу.

Наразі розвиток фінансових відносин потребує невідкладного вирішення проблем в галузі сільського господарства з питань підвищення ефективності виробництва та конкурентоздатності продукції вітчизняних товаровиробників.

Водночас державні інвестиції, які виділяються, спрямовуються, в основному, на кількісне збільшення продукції, не враховуючи при цьому якісні показники та інтенсифікацію виробництва. Постає необхідність пошуку напрямів залучення нових асигнувань у сільське господарство та більш раціональне і цілеспрямоване використання державної допомоги для забезпечення фінансової безпеки сільськогосподарських підприємств.

Важливою передумовою структурної перебудови аграрної сфери є фінансове забезпечення товаровиробників. Особливістю сільського господарства є те, що асигнування повертаються не одразу, а лише по закінченню виробничого циклу, який може тривати більше року. Для сільськогосподарських підприємств в сучасних умовах господарювання, крім внутрішніх коштів, необхідне додаткове фінансування господарської

діяльності. Проте, з ряду об'єктивних та суб'єктивних причин виробникам доводиться забезпечувати фінансову безпеку самостійно [7].

Фінансова безпека підприємства – це стан оптимального рівня використання його фінансового потенціалу, за якого існуючі та можливі збитки нижче встановлених підприємством меж [9].

Основним джерелом процесу відтворення на сільськогосподарських підприємствах є внутрішні резерви, до яких відносяться власні кошти суб'єктів господарювання, що утворюються за рахунок чистого прибутку та амортизаційних відрахувань [5].

Важливим залишається пошук альтернативних фінансових ресурсів для розвитку господарств, адже кращих результатів досягнуть ті, хто зуміє мобілізувати необхідні ресурси та отримати дивіденди від ефективного їх використання. Наразі, для залучення додаткового фінансування у сільськогосподарських підприємствах характерним є процес диверсифікації виробництва, проникнення у нові сфери діяльності та розширення асортименту продукції [8].

Завдяки диверсифікації виробництва підприємствам вдасться покращити управління власними оборотними коштами, забезпечити ліквідність балансу, прискорити оборотність активів та забезпечити інфляційну захищеність.

Характерним для досліджуваних товаровиробників є створення системи фінансового контролінгу та моніторингу фінансових показників кожного з виробничих підрозділів для його стабільного функціонування. З метою вивчення основних складових фінансової безпеки нами було проведено анкетування керівників сільськогосподарських підприємств.

Досліджувалися інвестиційна привабливість підприємства, його спроможність отримати кредит та дотримуватися фіскального законодавства.

Завдяки дослідженням можемо стверджувати, що близько 26% досліджуваних підприємств зміцнюють свою фінансову безпеку за рахунок інвестиційних коштів. Найбільш поширеною для сільськогосподарських підприємств формою залучення інвестицій є створення спільних підприємств та

стратегічних альянсів, шляхом грошових внесків до статутного фонду господарства.

Інвесторами виступають фінансово міцні вітчизняні та іноземні підприємства, які спільно із сільськогосподарськими товаровиробниками вкладають кошти у виробництво.

При цьому досягається краще використання землі й виробничих потужностей, зберігаються робочі місця, працівники стабільно отримують заробітну плату. Дана тенденція є позитивною, проте необхідно збільшити надходження інвестиційних коштів у сільськогосподарське виробництво регіону.

Обсяг виділених коштів на розвиток сільського господарства незначний, у порівнянні з країнами Європи. Основні інвестиції в сільське господарство розвинутих країн світу спрямовані на інтенсифікацію виробництва, запровадження передових досягнень науки, розвиток органічного землеробства та застосування енергозберігаючих технологій. Кошти виділяються на цільові проекти, що забезпечують конкурентоспроможність вітчизняного виробництва та створюють експортний потенціал країн.

Бюджетні програми орієнтовані на довгострокову підтримку сільського господарства. Для ефективного забезпечення фінансової безпеки вітчизняних підприємства необхідний системний підхід, який передбачає формування механізму управління фінансовою безпекою як за рахунок внутрішніх так і зовнішніх важелів.

Фінансова безпека є універсальною категорією, що відображає захищеність суб'єктів соціально-економічних відносин на всіх рівнях від негативних впливів зовнішнього середовища, а також спроможність швидко усунути різноманітні загрози або пристосуватися до існуючих умов. Зміст даного поняття містять у собі систему засобів, що забезпечують конкурентоспроможність і фінансову стабільність сільськогосподарських підприємства, а також сприяють підвищенню рівня добробуту працівників.

Першочергового значення набуває забезпечення на сільськогосподарських підприємствах комплексної системи фінансової безпеки, яка стала б передумовою ефективного функціонування підприємства в поточному та майбутньому періодах.

Забезпечення фінансової безпеки сільськогосподарських товаровиробників здійснюється, в основному, за власні кошти, інвестиції та державні дотації.

В сучасних умовах суб'єктам господарювання необхідно розраховувати в першу чергу на внутрішні фінансові ресурси, інші відіграють регулюючу і допоміжну роль в забезпеченні фінансової безпеки товаровиробників.

Дослідивши механізм забезпечення фінансової стійкості підприємства та особливості його функціонування на сільськогосподарських підприємствах, можемо виділити основні напрями його вдосконалення: покращення управління власними оборотними коштами, оптимізація їх обсягів, забезпечення ліквідності балансу, прискорення оборотності активів та диверсифікація виробництва.

Важливим є розробка ефективної політики управління грошовими потоками, яка певною мірою залежить від організації оперативного фінансового планування. Ефективним паразі є створення системи фінансового контролю на підприємстві, що включає: визначення об'єкта контролю та сфери його застосування; розробку системи кількісних стандартів контролю; побудову системи моніторингу фінансових показників; формування системи алгоритмів дій щодо усунення відхилень.

Список використаних джерел:

1. Артус М. М. Фінансовий механізм в умовах ринкової економіки / М. М. Артус // *Фінанси України*. – 2005. – № 5. – С. 54-59.
2. Бугай В. З. Аналіз та оцінка фінансової стійкості підприємства / В. З. Бугай // *Держава та регіони*. – 2008. – № 1. – С. 34-39.
3. Гришкевич С. С. Економічні основи стратегічного управління фінансовою стійкістю підприємства в умовах ринкових перетворень / С. С. Гришкевич, М. А. Михалевич // *Науковий вісник НЛТУ України*. – 2008. – № 1. – С. 112-115.